Ankenævnet *for* Forsikring

Den 10. oktober 2018 blev i sag nr. 92229:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Industriens Pensionsforsikring A/S
Nørre Farimagsgade 3
1364 København K

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har pensionsordning. I klageskema af 19/4 2018 til nævnet har klageren bl.a. anført:

> "**Kort redegørelse for sagen**
> pr. 1 april 2018 kan medlemmer af Industriens pension i tilfælde af død før de fylder 67 år få hele det opsparede beløb udbetalt til de efterladte. Industriens pension har besluttet at de af medlemmerne der er på førtidspension ikke skal være omfattet af denne ordning og derfor stadigvæk i tilfælde af død før de fylder 67 år skal aflevere ca. 67% af opsparingen til Industriens pension."

Selskabet har i brev af 2/6 2018 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

> "Industriens Pension (selskabet) har, via Ankenævnet for Forsikring, modtaget [klagerens] (klager) klage over selskabets afslag på at blive omfattet af en ny opsparingssikring, som selskabet har introduceret fra den 1. april 2018.
>
> Vi fastholder, at klager ikke kan få den nye opsparingssikring, da han modtager bidragsfritagelse under sin erhvervsevnetabsforsikring på tidspunktet, hvor produktændringen bliver indført, og det derfor vil være i strid med aftalegrundlaget at tilbyde ham produktet.
>
> **Sagsfremstilling**
> Denne sag handler om, hvorvidt klager er omfattet af selskabets produktændringer pr. 1. april 2018 og dermed har ret til at få en opsparingssikring knyttet til den del af pensionsopsparingen, som er sat ind på en livrente.

Forsikringsforhold
Selskabet tilkender i 2012 klager invalidepension og bidragsfritagelse under forsikringen ved tab af erhvervsevne med skadestidspunkt den 1. oktober 2011. Som bilag A fremlægges afgørelsesbrev og udbetalingsbrev. Forsikringen er fortsat under udbetaling.

Klager der således omfattet af de *'Almindelige forsikringsbetingelser for forsikringer i Arbejdsmarkedspension'* gældende fra 1. oktober 2011. Betingelserne fremlægges som **bilag B**.

I disse står der under § 8, stk. 8, at:
'I perioden, hvor den forsikredes dækning bliver opretholdt på grund af bidragsfritagelse i henhold til stk. 1, bliver den forsikrede ikke omfattet af evt. ændringer af dækningerne i pensionsordningen.'

Det er således fastsat i aftalegrundlaget for klagers pensionsordning, at han ikke kan blive omfattet af produktændringer, når han er tilkendt bidragsfritagelse under sin erhvervsevnetabsforsikring.

Samtidig fremgår af Medlemspjecen gældende fra 1. januar 2011 til 30. december 2011 på side 11 om bidragsfritagelse, at:
'Bidragsfritagelse betyder, at de ydelser, du havde ret til på skadestidspunktet, ikke blive forringet, fordi du har mistet din erhvervsevne.[...]'

Medlemspjecen fremlægges som **bilag C** og udgør ifølge forsikringsbetingelsernes indledning en del af aftalegrundlaget for klagers pensionsordning.

Produktændringen
Som led i en række produktændringer i den arbejdsmarkedspensionsordning, som selskabet udbyder, tilføjer selskabet pr. 1. april 2018 en opsparingssikring på livrentedelen af pensionsopsparingen til sit produktudvalg. Den nye opsparingssikring gør det muligt for medlemmerne at sikre, at der mindst bliver udbetalt et beløb, som svarer til pensionsopsparingen, hvis medlemmerne dør inden, at de går på pension.

Forud for dette tidspunkt, har selskabets produktudvalg ikke indeholdt en opsparingssikring på livrentedelen af medlemmernes pensionsopsparing, jf. fx også Medlemspjecen side 11, hvor det fremgår, at der er opsparingssikring på ratepensionsdelen af opsparingen (bilag C).

Selskabets begrundelse
Det er Industriens Pensions synspunkt, at klager har de rettigheder og pligter, som er fastlagt i aftalegrundlaget for hans pensionsordning, og at klager ikke kan kræve andre rettigheder end dem, som aftalegrundlaget giver ham.

Han kan således kun tilbydes den nye opsparingssikring på livrenten, hvis der er muligt efter forsikringsbetingelserne og Medlemspjecen som – sammen med klagers årlige pensionsoversigt – udgør aftalegrundlaget for klagers pensionsordning (bilag B og C). Allerede fordi det utvetydigt fremgår af forsikringsbetingelsernes§ 8, stk. 8, at klager er undtaget de produktændringer, som selskabet gennemfører, imens at klager får bidragsfritagelse, kan selskabet ikke tilbyde ham den nye opsparingssikring.

Hertil kommer dog også, at bidragsfritagelsens formål og virke er at sikre, at klager bevarer den ret, som han har på skadestidspunktet (erhvervsevnetabets indtræden), så hans pensionsordning ikke bliver forringet, fordi der ikke længere vil ske indbetaling via et ansættelsesforhold frem til, at klager bliver alderspensionist, jf. medlemspjecen side 11 (bilag C).

Såfremt selskabet skulle tilbyde klager den nye opsparingssikring, ville det ske på bekostning af klagers pensionsudbetalinger og dermed udvande bidragsfritagelsens formål og virke. Det skyldes, at en større del af bidragsfritagelsen i så fald skulle gå til betaling af forsikringsdækninger (betaling for den nye opsparingssikring), og med en ændret fordeling af bidragsfritagelsen vil der blive indbetalt mindre til pensionen, hvorved de fremtidige pensionsudbetalinger bliver sat ned. Et sådan udfald går imod bidragsfritagelsens formål og virke, som er at sikre klagers ret på skadestidspunktet herunder sikre, at pensionen ikke bliver forringet.

Klager har som bilag (ulitreret) blandt andet fremlagt en nyhed om produktændringen fra Industriens Pensions hjemmeside samt link til en informationsvideo, som selskabet har lagt på YouTube. Disse oplysninger er imidlertid uden betydning for sagen. For det første bestrider Industriens Pension ikke, at selskabet har indført produktændringen og at klager ikke er omfattet. For det andet er der tale om en offentlig tilgængelig, overordnet og generel information om produktændringerne, som ikke i sig selv kan lede til, at selskabet skulle tilbyde klager den nye opsparingssikring i strid med aftalegrundlaget.

Opsummerende er det således Industriens Pensions synspunkt, at selskabet ikke – og i strid med aftalegrundlaget for klagers pensionsordning – kan pålægges at tilbyde klager den nye opsparingssikring på livrenten, fordi klager får bidragsfritagelse under sin erhvervsevnetabsforsikring."

Klageren har i brev af 13/6 2018 til nævnet bl.a. anført:

"For at tydeligøre hvad min klage går ud på og mine argumenter:
Til og med d. 31. marts 2018 var **alle** medlemmer af Industriens Pension lige dårligt stillet
I tilfælde af død før pensionsalderen, alle måtte pænt aflevere deres livsvarige opsparing Til Industriens pension.
Pr. 1. april 2018 træder de ændrede regler om udbetaling ved død før pensionsalderen i kraft. Gældende for alle, undtagen den gruppe af medlemmer der er på førtidspension.
Det er med andre ord, bestyrelsens beslutning at udelukke en enkelt gruppe.
Gruppen af førtidspensionister kunne være medtaget i den nye ordning jævnfør §32 i Almindelige forsikringsbetingelser i arbejdsmarkedspensionen. (bilag B)

§ 32 Særlige regler for enkelte grupper
Bestyrelsen kan beslutte, at enkelte grupper i pensionsordningen skal være omfattet af tillæg til forsikringsbetingelserne, hvorved ydelsessammensætningen og regelsættet kan fravige reglerne i de almindelige betingelser for arbejdsmarkedspensionsordningen

De medlemmer der er på førtidspension har alle det tilfældes, at de er handicappede eller svært Invalideret af sygdom eller ulykke. Industriens Pensions krav til medlemmet der kommer på førtidspension er, at de har mistet 2 tredje Dele af deres erhvervsevne i alle erhverv.

Jeg mener mig, som enkelt person og del af en gruppe, udsat for diskriminering / forskelsbehandlede Af Industriens Pension.

Og at de dermed bryder loven mod forskelsbehandling (lov nr. 1489 af 23. december 2014).
I 2010 bliver jeg syg og fra 10 oktober 2011 opfylder jeg kriterierne for erhvervsevnetab på 2/3.
Og jeg bliver tilkendt førtidspension fra Industriens pension. (bilag A) udbetaling fra forsikringen Starter 1 maj 2012.
Bilag mærket. A+B+C er bilag indsendt af Industriens pension. 2 juni 2018.

De oplysninger jeg havde på daværende tidspunkt var som følger. 2 breve fra Industriens pension (bilag A) fra d. 6-1-2012 og d. 11-6-2012 (bilag pensionsoverblik pr. 1 januar 2011) overblik over 2010, hvor det fremgår at min pensions opsparing er på … kr. min dødsfaldsforsikring er på … kr. og min rate udbetaling ved død er på … kr.

Og at min dødsfaldsforsikring ville stige til … kr. pr. 1-4-2011.

Industriens pension udsendte ingen opgørelse for 2011. På grund af omlægning til markedsvilkår. Medsender min mail liste fra Industriens pension. (Bilag læs dine seneste breve).

Så på det grundlag havde jeg ingen beklagelser over, at Industriens pension beholdte 80.000 kr. af min pensions Opsparing i tilfælde af min død før jeg fyldte 67 år. **Det var jo ens for alle.** Til mine arvinger ville der være … kr. før skat og … kr. efter skat.

(bilag pensionsoversigt 1 januar 2018) overblik over 2017 hvoraf det fremgår at min pensions opsparing er på … kr. Min dødsfaldsforsikring er på 600.000 kr. og min rate udbetaling ved død er på … kr. i tilfælde af min død før jeg fylder 67 år. Industriens pension vil beholde … kr. det havde jeg det ikke godt med, **Men det var jo ens for alle.** Til mine arvinger ville der være … kr. før skat og … kr. efter skat.

Industriens pension henviser til de vilkår der var gældende den 10 oktober 2011. (bilag A+B+C)
Selv med grundig gennemlæsning ville jeg ikke kunne gennemskue den økonomiske virkelighed/ konsekvens ved død før 67 år.
Industriens pension har venligst oplyst mig om fordelingsnøglen for tilvæksten på min pensions ordning (bilag brev af 23 januar 2018) 49,2% til livslang pension. 40,5% til rate pension. 4,1% til kapital pension. De sidste 6,2% går til reservesikring af rate og kapital forsikring.
Pensions opsparingen er tredoblet, fra … kr. til … kr. stigning … kr.
Beløbet der skal afleveres ved død er 11 doblet, fra … kr. til … kr. stigning … kr.
Rate udbetalingen er steget fra …. kr. til …. kr. stigning … kr.
Dødsfaldsforsikringen er stadigvæk på 600.000 kr.
Jeg tilstår, jeg kan ikke overskue eller forstå ovenstående, håber ankenævnet kan.

Jeg har d. 28. marts 2018, talt i telefon med Industriens Pensions advokat … For at få sat nogle tal på hvad det ville koste, at være ligestillet med resten af medlemmerne
Hvad forskellen i kroner ville være i tilfælde af død.
Modtaget brev af 10. april 2018. fra advokat. (bilag Brev af 10. april 2018)
Af brevet fremgår det, at en ligestilling vil koste, for mit vedkommende 113 kr. pr måned.
I tilfælde af min død pr. 1. april 2018, ved en ligestilling ville mine efterladte få … kr. mere Udbetalt før skat.
Så jeg har tilladt mig at regne lidt på det.
I tilfælde af min død pr. 1. april 2028 vil forskellen på ny og gammel ordning være på over 2 millioner kr.

Jeg har følgende kommentar til Industriens pensions indlæg til ankenævnet den. 2. juni 2018.
Selskabets begrundelse. Stk. 4. der står. *Såfremt selskabet skulle tilbyde klager den nye opsparingssikring, Ville det ske på bekostning af klagers pensionsudbetalinger osv.*
Jeg henviser til advokats brev af 10 april 2018 hvoraf det fremgår at opsparingssikringen for mit vedkommende ville koste 113 kr. pr. måned.
En udgift på 113 kr. pr. måned vil ikke ændre nævneværdigt på pensionsudbetalingen.
Advokat … skriver, nyhedsbrevet og filmen på you tube. Er uden betydning for Sagen.
Jeg mener tværtimod at det er vigtigt at forstå hvordan Industriens pension henvender sig til medlemmerne Når det gælder profilering af selskabet og deres produkter.
Hvorimod medlemspjecer og forsikringsbetingelser er skrevet i sprog de færreste af Industriens medlemmer Forstår."

Selskabet har i brev af 20/7 2018 til nævnet bl.a. anført:

"Kommentarerne giver os anledning til at komme med følgende bemærkninger:

1 Hvordan det nye produkt ved død virker for bidragsbetalende medlemmer
Klagers fremstilling af det nye produkt ved dødsfald er ikke korrekt.

Som selskabet skriver i sit indlæg, så fungerer det nye produkt på den måde, at medlemmerne er sikret en udbetaling som mindst svarer til deres pensionsopsparing, hvilket er fastsat i forsikringsbetingelserne og Pensionsvejledningen (tidligere kaldet medlemspjecen).

Da produktændringen er trådt i kraft den 1. april 2018, er det de 'Almindelige forsikringsbetingelser for forsikringer i Arbejdsmarkedspensionen' gældende fra denne dato, der regulerer produktet. Her står i § 13, at:

> *'**§ 13 Udbetaling ved død***
> *Hvis forsikrede afgår ved døden — uden at have anmodet om udbetaling af pension i henhold til §§ 10-12 — består udbetalingen ved død af op til tre elementer: Dødsfaldssum (gruppeforsikring), rateforsikring ved død (rateforsikring) og aldersopsparing ved død (livsforsikring).*
>
> *Stk. 2*
> *Udbetalingen ved død kan ikke være mindre end dødsfaldssummen. Retten til dødsfaldssum bortfalder senest, når medlemmet når folkepensionsalderen.*
>
> *Stk. 3*
> *Hvis værdien af aldersopsparingen overstiger dødsfaldssummen, udbetales et beløb ved død (livsforsikring), svarende til forskellen mellem dødsfaldssummen og værdien af aldersopsparingen.*
>
> *Stk. 4*
> *Hvis værdien af den samlede pensionsopsparing overstiger udbetalingen efter stk. 2 og 3, udbetales en rateforsikring ved død svarende til denne forskel. [...]*
>
> *Stk. 7*

Medlemmer, der har fået ret til betalingsfritagelse i henhold til § 8, stk. 1 (om erhvervsevnetab — selskabets fremhævning), med virkning inden den 1. April 2018, har ikke ret il udbetaling ved død i henhold til § 13. De er i stedet omfattet af bestemmelserne om opsparingssikring, der var gældende på skadestidspunktet.'

Videre fremgår af side 9 og 10 i Pensionsvejledningen (tidligere kaldet medlemspjecen), der også udgør en del af aftalegrundlaget for pensionsordningen, at:

*'**Sådan virker opsparingssikring og dødsfaldssummen***
Dine efterladte får udbetalt et beløb, der mindst svarer til din opsparing, hvis du dør.
En del af denne udbetaling er dødsfaldssummen. [...]

Eksempler på udbetaling
[...]
Pensionsopsparingen er på 450.000 kr. De 20.000 kr. heraf er aldersopsparing.

Med en dødsfaldssum på 300.000 kr. vil der blive udbetalt:

Dødsfaldssum, skattefri	*300.000 kr.*
Resten (150.000 minus 40 % i afgift)	*90.000 kr.*
I alt	***390.000 kr.***

[...]

Du skal være opmærksom på, at dødsfaldssummen senest bortfalder, når du når folkepensionsalderen. De efterladte vil skulle betale en eventuel boafgift af det, de modtager, uanset om det er arv eller forsikring, og uanset om der er blevet betalt andre skatter og afgifter af pengene. Du kan læse mere om skatter og afgifter på vores hjemmeside.'

Er opsparingen mindre end dødsfaldssummen, udbetales således kun dødsfaldssummen. Er opsparingen større end dødsfaldssummen (som tilfældet er for klager), udbetales summen og der fyldes derefter op, så der samlet bliver udbetalt et beløb, som er på størrelse med opsparingen.

Med det nye produkt, ville klager — såfremt han var omfattet - alene få udbetalt et beløb, der svarer til pensionsopsparingen. Han ville ikke både få udbetalt sin dødsfaldssum og hele sin opsparing.

Forsikringsbetingelserne og Pensionsvejledningen fremlægges som bilag D henholdsvis bilag E.

2 Den beløbsmæssige forskel mellem klagers dødsfaldsdækning og det nye produkt ved død
En beregning af klagers ordning pr. 1. april 2018 viser følgende:

Pensionsopsparing	… kr.
Samlet udbetaling ved død før afgifter (omregnet til engangsudbetaling)	… kr.
Difference	**… kr.**

Oversigten viser, at klager pr. 1. april 2018 har en pensionsopsparing på … kr., og at hans samlede udbetaling ved død før pensionering er på … kr. før afgifter, når udbetalingen omregnes til en engangsudbetaling (sumudbetaling).

Såfremt klager havde fået det nye produkt den 1. april 2018 og aktiveret produktet på dette tidspunkt, ville der være blevet udbetalt et beløb på i alt … kr. til de efterladte (svarende til opsparingens værdi), hvoraf dødsfaldssummen ville udgøre 600.000 kr. Det betyder, at der er en beløbsmæssig forskel på 271.408 kr. (….) på den dødsfaldsdækning, som klager har ret til i henhold til aftalegrundlaget, og det nye produkt ved død.

Selskabet bemærker her, at de angivne beløb er før de 40 % i afgift til staten af den del af udbetalingen, som ikke er dødfaldssummen og før betaling af eventuel boafgift.

Den reelle difference, når klagers dødsfaldsdækning sammenlignes med det nye produkt ved død, er således højst på 271.408 kr. fratrukket 40 % i afgift. Der er dermed langt fra tale om en forskel på 2 millioner kroner, som klager skriver til Ankenævnet.

3 Øvrige bemærkninger
Som angivet i indlægget af 2. juni 2018, modtager klager invalidepension og bidragsfritagelse fra selskabet. Det er således på grund af bidragsfritagelsen (og ikke tilkendelse af førtidspension), at klager ikke er omfattet af produktændringen. Selskabet har begrundet dette nærmere i sit tidligere indlæg, hvorfor vi henviser Ankenævnet dertil.

Erhvervsevnetabsforsikringen giver ret til invalidepension og bidragsfritagelse, når der er lægelig dokumentation for, at et medlems erhvervsevne (i forsikringstiden) er nedsat med mindst 2/3 i ethvert erhverv på grund af sygdom, jf. § 8 i forsikringsbetingelserne (bilag B). Forsikringen dækker således alene det sygdomsbetingede erhvervsevnetab og erhvervsevnetabsdefinitionen indeholder ikke et førtidspensionskriterium.

Vi er opmærksomme på, at klager henviser til forskelsbehandlingsloven, men selskabet har svært ved at se, hvordan forholdet skulle falde ind under lovens bestemmelser.

Vi er også opmærksomme på, at klager henviser til forsikringsbetingelsernes bestemmelse om bestyrelsens adgang til at fastsætte særregler for enkelte grupper af forsikrede.

Vi kan dog ikke se, hvordan dette er relevant for sagen, da bestemmelsen efter sin ordlyd på ingen måde kan anses for at indeholde en pligt for bestyrelsen til at fravige de rettigheder og pligter, som klager har efter forsikringsbetingelserne.

4 Opsummerende
Det er fortsat selskabets holdning, at klager ikke - og i strid med aftalegrundlaget - kan kræve at få det nye produkt ved død, da han modtager bidragsfritagelse under erhvervsevnetabsforsikringen."

Klageren har ikke haft yderligere bemærkninger.

8. 92229

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Et uddrag gengives i det følgende.

Af de almindelige forsikringsbetingelser for forsikringer i Arbejdsmarkedspensionen fremgår bl.a.:

> **"§ 8 Invalidepension og bidragsfritagelse**
> Ret til invalidepension og/eller bidragsfritagelse indtræder, når den forsikredes erhvervsevne efter forsikringens Ikrafttræden før det fyldte 60. år på grund af sygdom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne. Det tidspunkt, hvor erhvervsevnen anses for varigt nedsat, er, når det er lægeligt dokumenteret, at erhvervsevnenedsættelsen er varig, og helbredstilstanden ikke kan forventes at blive bedre i skadestidspunktet).
> …
> **Stk. 3**
> Retten til invalidepension og/eller bidragsfritagelse suspenderes, hvis der bliver indbetalt bidrag i henhold til § 1, stk. 1, eller den forsikrede er ansat i et fleksjob.
> …
> **Stk. 8**
> I perioden, hvor den forsikredes dækning bliver opretholdt på grund af bidragsfritagelse i henhold til stk. i, bliver den forsikrede ikke omfattet af evt. ændringer af dækningerne i pensionsordningen."

Af medlemspjecen fremgår bl.a.:

> "På grundlag af det af arbejdsmarkedets parter aftalte udgør denne pjece sammen med forsikringsbetingelserne og din pensionsoversigt aftalegrundlaget for din pensionsordning.
> …
> Det er det aftalegrundlag, der var gældende på det tidspunkt, det varige erhvervsevnetab er lægeligt dokumenteret (skadestidspunktet), eller diagnosen var stillet, vi administrerer efter, når vi behandler ansøgninger om helbredsbetingede ydelser og udbetaling ved visse kritiske sygdomme. Det er ligeledes det aftalegrundlag, der var gældende på dødsfaldstidspunktet, som er afgørende for de dødsfalds-ydelser, de efterladte har ret til.
> …
> **Bidragsfritagelse**
> Hvis du har ret til bidragsfritagelse, fremgår det af din pensionsoversigt.
>
> Bidragsfritagelsen betyder, at de ydelser, du havde ret til på skadestidspunktet, ikke bliver forringet, fordi du har mistet din erhvervsevne. Skadestidspunktet er det tidspunkt, hvor det er lægeligt dokumenteret, at nedsættelsen af erhvervsevnen er varig, fordi der ikke er udsigt til, at helbredstilstanden kan forbedres ved behandling eller genoptræning."

<u>Nævnet udtaler:</u>

Klageren har en pensionsordning, der blandt andet omfatter en livsvarig alderspension, hvor værdien af pensionsopsparingen ikke udbetales, hvis han dør, inden han går på pension. Sel-

skabet har den 6/1 2012 tilkendt klageren ret til invalidepension og bidragsfritagelse med skadestidspunkt den 1/10 2011. Selskabet har siden 1/4 2012 udbetalt helbredsbetingede ydelser til klageren.

Med virkning fra den 1/4 2018 tilføjede selskabet en opsparingssikring på livrentedelen af pensionsopsparingen til sit produktvalg. Det blev hermed muligt at sikre, at der mindst blev udbetalt et beløb svarende til pensionsopsparingen ved dødsfald inden pensionering.

Klagerens krav er at få opsparingssikring tilknyttet sin livsvarige alderspension. Selskabet har anført, at det ikke kan tilbyde klageren opsparingssikring på livrentedelen, fordi han får bidragsfritagelse og dermed er undtaget de produktændringer, som selskabet gennemfører.

Det følger af forsikringsbetingelsernes § 8, stk. 8, at "I perioden, hvor den forsikredes dækning bliver opretholdt på grund af bidragsfritagelse i henhold til stk. 1, bliver den forsikrede ikke omfattet af evt. ændringer af dækningerne i pensionsordningen".

Klageren er ifølge aftalegrundlaget for pensionsordningen ikke omfattet af eventuelle ændringer af dækningerne, så længe han har ret til bidragsfritagelse. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist, at give klageren opsparingssikring på hans livsvarige alderspension.

Det, som klageren har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings